

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Filosofie și Științe Social Politice
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE SOCIOLOGIE, ASISTENTA SOCIALA SI RESURSE UMANE
1.4 Domeniul de studii	Asistență socială
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Asistență socială

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Asistența socială a familiei și a copilului				
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Gabriela Irimescu				
2.3 Titularul activităților de seminar	Drd. Mihaela Zaharia				
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestrul	III	2.6 Tip de evaluare	E
2.7 Regimul disciplinei*					Ob

*OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					4
Examinări					5
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					69
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Nu este cazul
4.2 De competențe	Nu este cazul

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Prezenta studenților la curs
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezenta activă a studenților la temele de seminar (minim 10)

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1.C01. Abordează problemele în mod critic; CP7.C07. Arată empatie; CP11.C11. Comunică profesional cu colegi din alte domenii; CP18.C18. Gestionează probleme de etică referitoare la serviciile sociale; CP19.C19. Identifică nevoile clienților; CP20.C20. Identifică serviciile disponibile; CP29.C29. Păstrează confidențialitatea; CP31.C31. Practică ascultarea activă; CP32.C32. Promovează drepturile omului; CP33.C33. Promovează incluziunea; CP34.C34. Promovează schimbarea socială; CP35.C35. Realizează interviuri în domeniul serviciilor sociale; CP37.C37. Sensibilizează indivizi, familii și grupuri;
Competențe transversale	CT2.CT2. Gândește analitic; CT3.CT3. Gândește critic; CT4.CT4. Gândește în mod creativ; CT5.CT5. Lucrează în echipe; CT6.CT6. Se adaptează la schimbare;

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	D2. Utilizarea cunostintelor de baza pentru explicarea si interpretarea unor variate tipuri de concepte, situatii, procese, proiecte etc. asociate domeniului D4. Utilizarea adecvata de criterii si metode standard de evaluare pentru a aprecia calitatea, meritele si limitele unor procese, programe, proiecte, concepte, metode si teorii
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: - analizeze conceptele fundamentale privind familia, legislația familială și protecția copilului; - cunoască principalele valori privind teoria și practica asistenței sociale a familiei și a copilului; - cunoască criteriilor de monitorizare și evaluare a copilului și familiei, - aplice valorile și a principiile deontologiei profesionale în procesul de intervenție.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Noțiuni generale despre familie	- descrierea - expunerea problematizată - explicația - conversația reproductivă - conversația euristică	- Cursul se desfășoară conform programării de la orar - Temele de curs se regasesc la bibliografie
2.	Paradigme și teorii explicative		
3.	Familia ca sistem		
4.	Ciclul de viață familial. Dinamica rolurilor în familie		
5.	Comunicarea conjugală și familială		
6.	Dificultăți și crize familiale		
7.	Disoluția familială. Ciclul de viață familial în situațiile de divorț și reconstrucție familială		
8.	Familia monoparentală		
9.	Familia cadru de satisfacere a nevoilor copilului		
10.	Copii în dificultate. Copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate		

11.	Copiii parasiți în unități medicale. Copiii abandonați. Copiii instituționalizați		
12.	Copiii străzii. Copiii neglijăți, abuzați		
13.	Copiii exploatați și traficați		
14	Principii metodologice și tehnici de asistență și terapie familială : metode nonverbale, arta de a formula întrebări, metafora		

Bibliografie

Referințe principale:

Irimescu, G., *Asistența socială a familiei și copilului*. Curs. Editura Univ. Al.I.Cuza, Iasi, 2004
 Irimescu, G., *Asistența socială a familiei și copilului*. Curs. ID, Editura Univ. Al.I.Cuza, Iasi, 2010

Referințe suplimentare:

Cojocaru D., *Copilăria și construcția parentalității. Asistența maternală în România*, Ed. Polirom, Iași, 2008
 Irimescu, G., Lupu A., (2006). Singur Acasa ! studiu efectuat în zona Iași asupra copiilor separați de unul sau ambii părinți prin plecarea acestora la muncă în străinătate
 Irimescu G., at all. (2005). Copii în dificultate, Studiu comparativ Iași-Chișinău în cadrul proiectului Parteneriatului transfrontalier pentru sprijinirea copiilor aflați în dificultate, Proiect inițiat de Fundația Iosif Iași și finanțat prin Programul Phare CBC 2005 (RO 2005/017-537.01.02.15), se afla pe site-ul www.fundatiaiosif.ro
 Irimescu, G., Parentality. Parentification. Parenting. Parent. The 4 p in relation to the emotional development of children, *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza”*, Seria Asistență socială, Ed. Univ.”Al.I.Cuza” Iași, Tom III, 2010, pp. 81-89, ISSN: 2065-3131(tipar) / ISSN: 2066-8961(online)
 Irimescu, G., New and old aproaches in social assistance and families’ therapies practice, *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza”*, Seria Asistență socială, Ed. Univ.”Al.I.Cuza” Iași, Tom II, 2009, pp. 19 -29, ISSN: 2065-3131(tipar) / ISSN: 2066-8961(online)
 Irimescu G., Interventioning in family crises, 2008, *Analele Științifice ale Universității “Alexandru Ioan Cuza” din Iași* (serie nouă), secțiunea Sociologie și Asistență Socială, pp. 1 -12, ISSN: 2065-3131(tipar) / ISSN: 2066-8961(online)
 Iluț, P. (coord.) *Dragoste, familie și fericire. Spre o sociologie a fericirii*, Ed. Polirom, Iași, 2015
 Iluț, P. *Sociopsihologia și antropologia familiei*, Ed. Polirom, 2005
 Mihăilescu I., *Familia în societățile europene*, Ed. Universității din București, 1999
 Mitrofan, Iolanda și Mitrofan, N., *Familia de la A ... la Z*, Editura Științifică, București, 1991
 Muntean A., *Familii și copii în dificultate. Note de curs*, Editura Mirton, Timișoara, 2001;
 Neamțu Nicoleta (2007), *Succes și eșec în plasamentul familial, în contextul reformei sistemului de protecție a copilului din România*, Cluj-Napoca, Editura Accent
 Roth, Maria, *Protecția Copilului – Dileme, Concepții și Metode*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1999;
 Spânu, Mariana, *Introducere în asistența socială a familiei și protecția copilului*, Editura Tehnica, Chișinău, 1998
 Stefan, C., *Familia monoparentală*, Ed. Polirom, 2006
 Turliuc, N.M., *Psihologia cuplului și a familiei*, Editura Performantica, Iași, 2004;
 Voinea, M., *Familia contemporană, Mica enciclopedie*, Ed. Focus, București, 2005
 Voinea, M., *Psihosociologia familiei*, Editura Universității București, 1993
www.copii.ro, site al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție
www.iccv.ro, site al Institutului de cercetare a calității vieții

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Organizarea activităților de seminar/ laborator; prezentare exigențelor; prezentarea tematicii ca o completare a tematicii prezentate la curs		
2.	Cuplu-căsătoria-familia		
3.	Probleme ale familiei contemporane		
4.	Familia ca sistem	- expunerea problematizată	- Seminarul se desfășoară conform programării de la orar
5.	Dinamica rolurilor familiale	- discuția	- Fiecare student trebuie să elaboreze și să susțină un proiect de seminar.
6.	Comunicare / Conflict în cuplu și familie	- observația dirijată	-Fiecare student participă activ la activitățile de seminar (minim 10)
7.	Parentalitatea și educația parentală	- observația independent	
8.	Criza familială - Rolul asistentului social în instrumentarea cazurilor de familii aflate în criză	- explicația	- Fiecare student parcurge și își insușește legislația specifica ariei disciplinei
9.	Divorțul - Rolul asistentului social din cadrul SPAS în instrumentarea cazurilor de familii aflate în divorț		
10.	Copii în dificultate. Copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate		

11.	Copiii parasiți în unități medicale. Copiii abandonati. Copiii instituționalizați		
12.	Copiii străzii. Copiii neglijati, abuzati		
13.	Copiii exploatați și traficati		
14.	Metode și tehnici specifice asistenței sociale a familiei și copilului.		

Bibliografie

Berge, A., *Defectele părinților*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1967 - integral
 Brazelton, T. Berry, *Nevoile esențiale ale copiilor*, Ed.Trei, București, 2013
 Corsaro, W., „Schimbări sociale, familii și copii” în *Sociologia copilăriei*, ediția a doua, International Book Access, Cluj-Napoca, 2008, pp. 83-107
 Dolto, Francoise (colab.) *Când parintii se despart*, Editura Trei, București, 2003, cap. 4, 5,6
 Everet Craig, *Divortul sanatos*, Ed. Trei, Bucuresti, 2008, pp. 17-166
 Harley, F. Willard, Jr., „Nevoile lui, nevoile ei”, Ed.Amaltea, București, 2011
 Mihaela Ștefănescu "Viața de familie 2008", studiu national, www.soros.ro;
 Minulescu, M., „Probleme de cuplu” în *Relația psihologică cu copilul tău*, Ed. Psyche, București, 2006, pp. 162-192
 Minulescu, M., „Psihologia copilului mic”, Editura Psyche, București, pp. 284-304
 Minulescu, M., „Relația psihologică cu copilul tău”, Ed. Psyche, București, 2006, pp. 17-72
 Mitrofan, Iolanda, Buzducea, Doru, *Experiența pierderii și a durerii la copil* în Mitrofan, Iolanda (coord.) *Cursa cu obstacole a dezvoltării umane*, Ed. Polirom, 2003, pp. 145-161
 Neamțu Nicoleta (2007), *Succes și eșec în plasamentul familial, în contextul reformei sistemului de protecție a copilului din România*, Cluj-Napoca, Editura Accent, pp. 55-135
 Popescu, Raluca – Profilul familiei românești contemporane, Academia Română, ICCV, Revista Calitatea Vieții Anul XXI • Nr. 1–2 • 2010, pp. 5-29
 Rich, H., Kravitz, *Căsnicia perfectă*, Ed. Teora, pp. 193-245 si pp. 245-289
 Satir, Virginia, *Arta de a făuri oameni*, Ed.Trei, București, 2010
 Shapiro, S., Skinus, Karen & Skinus, R., *Cum devenim părinți mai buni. Ghid practic*, Ed. Humanitas, București, 2003 – integral
 Siegel, D., Hartzell, *Parentaj sensibil și inteligent*, Ed. Herald, 2014 – integral
 Viorel Robu, *Căsătoria și familia – instituții demodate pentru români? Implicațiile rezultatelor unui studiu de teren pentru psihologul de familie*, www.psihologiaonline.ro/ biblioteca online;
 Voinea, M., *Familia contemporana, Mica enciclopedie*, Ed. Focus, Bucuresti, 2005, pp. 77-103

Legea 272/ 2004, privind protecția și promovarea drepturilor copilului, **modificată în 2024**

[legea-nr-272-2004-privind-protectia-si-promovarea-drepturilor-copilului.pdf \(gov.ro\)](#);

Legea nr. 287/2009 (Noul Cod Civil), articolele 373-404

prevederile Noului Cod Civil se completează cu cele ale altor acte normative, de exemplu, în cazul divorțului notarial cu [Instrucțiunile privind îndeplinirea procedurii divorțului de către notarii publici](#) emise de UNNPR.

Legea nr. 134/2010 (Noul Cod de Procedură Civilă), [articolele 928-934](#)

HG nr. 502 din 2017 – privind organizarea și funcționarea comisiei pentru protecția copilului

<https://legeaz.net/monitorul-oficial-596-2017/hg-502-2017-organizare-functionare-comisia-protectia-copilului>

HG nr. 691 din 2015 – S-a publicat în Monitorul Oficial Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea.

<https://legeaz.net/monitorul-oficial-663-2015/hg-691-2015-aprobarea/anexa-2-metodologie>

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/171051>

Ordin nr.219 - 15/06/2006 privind activitățile de identificare, intervenție și monitorizare a copiilor care sunt lipsiți de îngrijirea părinților pe perioada în care aceștia se află la muncă în străinătate

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/72856>

HG nr. 1103 din 2014 – pentru aprobarea metodologiei privind realizarea obligațiilor ce revin autorităților administrației publice locale, instituțiilor și profesioniștilor implicați în prevenirea și intervenția în cazurile de copii aflați în situație de risc de părăsire sau părăsiți în unități sanitare

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/164684>

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina “Asistența socială a familiei și a copilului” răspunde nevoii de formare a viitorilor studenților pentru cunoașterea problematicei familiei și copiilor în dificultate și a modalităților de diagnostic pentru copii și familiile aflate în dificultate.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	- Rezolvarea subiectelor de examen - Participarea la examenul de curs este condiționată de promovarea activității de seminar - studentul a îndeplinit 50% din punctajul de la seminar	- Examen scris (40%) - Evaluarea va consta în susținerea unui examen scris / test grila, în perioada de sesiune. La baza evaluării vor sta prelegerile susținute și suportul de curs. - Înregistrarea prezențelor (10%)	- 50%
10.5 Seminar / Laborator	- Prezența activă la seminarii - Elaborarea și susținerea temelor de seminar - Parcurgerea testului grila din legislația recomandată la seminar - Participarea activă la întâlnirile de seminar - Studentul a promovat dacă a îndeplinit 50 % din punctajul de la seminar	- Evaluare proiecte prezentate - Înregistrarea prezențelor - Evaluarea la seminar se va realiza pe parcursul semestrului și are 3 componente: 1- participarea și implicarea în cadrul activităților, la minim 10 seminarii (10%) ; 2- realizarea proiectului de seminar și susținerea la data stabilită de comun acord (20%) ; 3- test grila susținut în penultima săptămână din semestru, din legislația analizată la seminarii (20%).	- 50%

10.6 Standard minim de performanță

Elaborarea unui plan de evaluare inițială în vederea diagnosticării unei situații familiale problematice, a unei situații în care un copil se află în dificultate, aplicând atât cunoștințe, teorii și metode de diagnoză și evaluare, cât și norme și principii de etică profesională.

1. Cunoașterea legislației recomandate la curs și seminar (20% din punctajul maxim) + Elaborarea de proiecte de specialitate aplicând principii, norme și valori de etică și deontologie profesională (20% din punctajul maxim) + 10 % participarea la minim 10 întâlniri de seminar
2. Cunoașterea problematicei asistenței sociale a familiei și copiilor aflați în dificultate și participarea la minim 10 întâlniri de curs (50% din punctajul maxim).

Standardul minim de performanță va fi atins de studenții care îndeplinesc 50% din punctajul aferent cerințelor de la seminar (1) și 50% din punctajul aferent cerințelor de la curs (2).

**Data completării,
27.09.2024**

**Titular de curs,
Conf. univ. dr. Gabriela Irimescu**

**Titular de seminar,
Drd. Mihaela Zaharia**

**Data avizării în departament,
27.09.2024**

**Director de departament,
Conf. Univ. Dr. Mihaela Rădoi**